

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره اول - سال چهارم
۱۳۶۲-۱۳۶۳

۳۰
۳۰

شماره ترتیب چاپ ۱۹۲۵

شماره ۳۸۴۹۰

تاریخ ۱۳۶۲/۷/۱۹

حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه راجع به انتخابات و اصلاحیه بعضی از مواد قانون تشکیلات شوراهای اسلامی
کشوری و الحاق پارامای مواد به قانون مزبور که در جلسه مورخ ۱۳۶۲/۶/۳۰ هیات وزیران
به تصویب رسیده است به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر

میرحسین موسوی

نظر به اینکه طبق تبصره ۲ ماده ۲ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری مصوب
۶۱/۹/۹ مجلس شورای اسلامی وزارت کشور موظف به تهیه لایحه قانونی انتخابات شوراهای
میباشد که باید با رعایت اصل هفتاد و چهار قانون اساسی بمجلس شورای اسلامی تقدیم
نماید و نیز به لحاظ اهمیت موضوع بسط و پرداختن به جزئیات قانون مذکور ضروری مینماید
لذا لایحه مزبور تهیه و تقدیم میگردد.

لایحه راجع به انتخابات و اصلاحیه بعضی از مواد قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری
والحاق پارامای مواد به قانون مزبور

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - بموجب اصل یکمدم قانون اساسی و در اجرای قانون تشکیلات شوراهای

اسلامی کشوری و تبصره ۲ ذیل ماده ۲ قانون مذکور انتخابات شوراهای مزبور بر طبق مقررات این قانون انجام میگردد .

ماده ۲ - وزارت کشور مأمور اجرای این قانون و ناظر بر حسن جریان انتخابات شوراهای اسلامی کشوری خواهد بود .

تبصره - انتخابات شوراهای اسلامی روستائی و شوراهای اسلامی دهستان توسط جهاد سازندگی زیر نظر وزارت کشور انجام خواهد شد .

ماده ۳ - شورای نگهبان بر کلیه مراحل انتخابات شوراهای اسلامی شهرها که بطور سراسری و با تکیه بمآراء عمومی و همزمان انجام می شود نظارت کامل خواهد داشت . (موضوع ماده ۱۱۲ همین قانون)

تبصره - پس از خاتمه انتخابات شوراهای اسلامی شهرها شورای نگهبان بلافاصله نحوه برگزاری انتخابات را بررسی و نظریه خود را مبنی بر صحت یا عدم صحت انتخابات بر حسب مورد به وزارت کشور کتبا اعلام میدارد .

ماده ۴ - انتخابات اولین دوره شوراها سماه پس از ابلاغ این لایحه قانونی و تصویب آئین نامه اجرائی آغاز خواهد شد .

ماده ۵ - مدت اعتبار شوراهای اسلامی کشوری سه سال میباشد .

ماده ۶ - در شوراهائی که اعضای آنها از طریق انتخابات مستقیم و با آراء مردم تعیین میشوند علاوه بر اعضای اصلی شورا سمنفر دیگر نیز به ترتیب آراء بعنوان اعضا علی البدل انتخاب میگردد .

ماده ۷ - در شوراهائی که اعضا آنها از بین منتخبین شوراهای پایین تر تعیین می شوند علاوه بر اعضای اصلی سمنفر دیگر نیز بعنوان اعضای علی البدل تعیین و به شوراهای مافوق معرفی میشوند و مادامی که اعضای علی البدل از طرف شورای بالاتر دعوت به کار نشده اند گماگان عضو شورای قبلی خود خواهند بود .

تبصره - بجای آن عده از اعضای شوراها که به عللی از عضویت شورا خارج میشوند ، شورا از اعضای علی البدل به ترتیب رای برای عضویت دعوت می نماید .

ماده ۸ - در صورتی که هریک از شوراها منحل و یا با وجود دعوت از اعضای علی البدل باز هم شورا از اکثریت ساقط و فاقد رسمیت گردد انتخابات تجدید میگردد .

تبصره - زمان تجدید انتخابات وسیله وزارت کشور اعلام خواهد شد .

ماده ۹ - هیچیک از داوطلبان نمایندگی در شوراهای اسلامی که از طریق آراء مستقیم

مردم تعیین میشوند نمیتواند همزمان در بیش از یک شورا خود را داوطلب نمایند در غیر این صورت نامزدی آنان کلاً باطل و از شرکت در انتخابات محروم میگردد .

ماده ۱۰ - در هر دوره انتخاباتی هر شخص واجد شرایط فقط میتواند یکبار و در یک شبهه اخذ رای با ارائه شناسنامه رای دهد مگر اینکه انتخابات آن حوزه انتخابیه باطل و یا شورای تشکیل شده منحل و تجدید انتخابات گردد .

ماده ۱۱ - هزینه برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی کشوری بعهدہ وزارت کشور بوده و از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی میباشد . دستورالعمل مالی آن توسط ستاد انتخابات کشور تهیه و پس از تصویب وزیر یا سرپرست وزارت کشور بمرور اجرا گذارده می شود .

تبصره - هزینه برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی روستائی و دهستان به عهده جهاد سازندگی است و دستورالعمل مالی آن را جهاد سازندگی تهیه و راساً بمرور اجرا خواهد گذاشت .

ماده ۱۲ - از نظر قانون انتخابات شوراهای اسلامی کشوری شهرکهای که در محدوده قانونی شهرها قرار دارند مشابه محله و شهرکهای که خارج از محدوده قانونی شهرها قرار گرفتند ، مشابه روستا محسوب میگردد .
تبصره - شهرکهای که دارای شهرداری میباشد شورائی اسلامی همانند شورای اسلامی شهر در آنها تشکیل میگردد .

ماده ۱۳ - انتخابات نمایندگان آن تعداد از شوراهای اسلامی که از طریق آراء مستقیم مردم انجام میشود با رای مخفی و اکثریت نسبی خواهد بود .

ماده ۱۴ - عضویت کارکنان بازنشسته دولت (کشوری و لشکری و نیروهای انتظامی) در کلیه شوراهای اسلامی بلامانع است .

تبصره - کارکنان آ ماده به خدمت دولت و موسسات وابسته به دولت در صورت موافقت و تایید بالاترین مقام سازمان متبوع آنها با صدور ابلاغ ماموریت می توانند به عضویت کلیه شوراهای اسلامی انتخاب شوند .

ماده ۱۵ - ماموران انتظامی که در حدود قانون موظف به ایجاد نظم و جلوگیری از هرگونه بی نظمی و اغتشاش میباشد مکلفند در جریان انتخابات در اجرای وظایف خود کاملاً دقت نمایند .

ماده ۱۶ - هرگونه تغییر یا جعل یا سرقت و یا معدوم نمودن اوراق و

اسناد انتخاباتی از قبیل تعرفه و برگ رای و صورت جلسات و تلکس و تلفنگرامها و تلگرافها و غیره بکلی ممنوع است .

ماده ۱۷ - هیچ فردی حق ندارد بدون مجوز قانونی قفل محل نگهداری و لاک و مهر صندوقهای رای را باز و یا بشکند و صندوقها و اسناد مربوطه را جابجأ یا دستکاری و یا بسوزاند .

ماده ۱۸ - هیچ فردی حق ندارد چه در داخل یا خارج از شعبه ثبت نام و اخذ رای (در محوطه و حریم شعبه) به مقصد برهم زدن انتخابات و یا هر منظور دیگر سیاسی با اسلحه یا بدون اسلحه موجبات رعب و وحشت رای دهندگان یا اعضاء شعبه ثبت نام و اخذ رای را فراهم سازد .

ماده ۱۹ - هیچ فردی حق ندارد با اتخاذ سمت معمول در انتخابات دخالت کند یا بقصد دخالت با سند معمول یا بهرنحو متقلبانه خود را داخل در آن امر انتخابات نماید .

ماده ۲۰ - کلیه وزارتخانهها ، سازمانها و ادارات دولتی و موسسات وابسته بدولت و نهادهای انقلابی و کلیه سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظفند که بر حسب درخواست شورای نگهبان ، وزارت کشور ، استانداران ، فرمانداران و بخشداران ، کارکنان و سایر امکانات خود را تا خاتمه انتخابات در اختیار آن قرار دهند ، بدیهی است مدت همکاری کارکنان مذکور جزء ایام ماموریت نامبردگان محسوب خواهد شد .

ماده ۲۱ - در موارد ذیل برگهای رای باطل ولی جزء آراء ماخوذه محسوب شده و مراتب در صورت جلسه قید و آراء مذکور در صورت امکان ضمیمه صورت جلسه خواهد شد .

الف - آراء مخدوش و خط خورده باشد .

ب - آراء ناخوانا باشد .

ج - نام رای دهنده در آن قید شده باشد .

د - در روی ورقه دیگری غیر از برگ رای نوشته شده باشد .

ه - دارای هرگونه علامت مشخصه باشد .

و - فاقد مهر انتخابات باشد .

ح - آرائی که سفید بصندوق ریخته شده باشد .

ط - آرائی که دارای امضاء و یا اثر انگشت باشد .

- ی - آرائی که کلاً حاوی سامی غیر از نامزدهای تأیید شده باشد .
- ک - کل آراء صندوقها نیکه دوسوم آراء آنها باطل شده باشد .
- ل - کل آراء صندوقها نیکه بیش از نصف تعرفه‌های آن فاقد اثر مهرا انتخاباتی باشد .
- م - کل آراء صندوقها نیکه در بیش از نصف تعرفه‌های آن هویت (نام - نام خانوادگی - شماره شناسنامه - محل صدور - تاریخ تولد) اثر انگشت یا امضای رای دهنده و امضای تنظیم کننده تعرفه صحیح نبوده و یا فاقد هریک از موارد مذکور باشد .
- ماده ۲۲ - در موارد ذیل برگهای رای باطل و جزء آراء ماخوذه محسوب نشده و مراتب در صورت جلسه قید و آراء مذکور در صورت امکان ضمیمه صورت جلسه خواهد شد .
- الف - صندوق فاقد لاک و مهر انتخاباتی باشد .
- ب - صندوق فاقد اوراق رای و برگهای تعرفه باشد .
- ج - آراء ما زاد بر تعداد تعرفه باشد .
- د - آراء مکرر باشد .
- ه - آرائیکه توسط رای دهنده با کمتر از سن قانونی رای داده شده باشد .
- و - آرائیکه با شناسنامه افراد فوت شده یا غیر ایرانی داده شده باشد .
- ماده ۲۳ - در صورتیکه در برگ رای سامی غیر از نامزدهای تأیید شده نوشته شده باشد باطل نبوده و فقط سامی مذکور حذف و خوانده نمیشود .
- ماده ۲۴ - آرائیکه بیش از تعداد معین قانونی نمایندگان در آن درج شده باشد باطل نبوده و فقط سامی اضافی از آخر خوانده نمیشود .
- ماده ۲۵ - تمامی مسوولان موظفند در نگهداری و حفظ کلیه مهرها و اوراق و اسناد انتخاباتی در حوزه وظایف خود دقت لازم را بنمایند چنانچه وظائف محوله را رعایت ننمایند مسوول جبران خسارات خواهند بود .

فصل دوم شرایط انتخاب کنندگان

- ماده ۲۶ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند .
- الف - حداقل داشتن ۱۵ سال تمام سن در روز اخذ رای .
- ب - سکونت در محل (حداقل ۶ ماه قبل از اخذ رای)
- ج - تابعیت جمهوری اسلامی ایران .

تبصره ۱- کسانی که محل کار آنان در خارج از محدوده شورای اسلامی بوده ولی افراد تحت تکفل (همسر و فرزندان - پدر و مادر) حداقل ۶ ماه قبل از انتخابات سکونت دائمی در حوزه انتخابیه داشته باشند میتوانند در همان حوزه رای دهند .

تبصره ۲- شرط سکونت در محل برای عشایر و صیادان و امثال آنها ضمن رعایت تقسیمات کشوری تابع عرف محل خواهد بود .

ماده ۲۷ - افراد زیر از حق انتخاب کردن محرومند .

الف - مجانین .

ب - محرومین از حقوق اجتماعی .

شرایط انتخاب شندگان

ماده ۲۸ - انتخاب شندگان باید دارای شرایط زیر باشد .

الف - تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران .

ب - داشتن حداقل ۲۲ سال تمام سن در روز اول رسیدگی به صلاحیت داوطلبان .

ج - داوطلبان نمایندگی میباید از پنج سال قبل از روز اول رسیدگی به صلاحیت بمدت ۶ ماه متوالی در محل انتخابیه خود سکونت داشته باشند .

د - اعتقاد و تعهد عملی با اسلام - ابراز وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در مناطقی که اقلیتهای دینی شناخته شده اکثریت دارند وفاداری به قانون اساسی کافی است .

ه - عدم گرایش به احزاب - سازمانها و گروههای غیرقانونی و یا مبتنی بر عقاید التقاطی و غیرالهی .

و - برخورداری از صداقت و امانت و حسن شهرت .

ز - نداشتن سوابق سوء سیاسی و اجتماعی در ارتباط با نظام جمهوری اسلامی .

ح - داشتن سواد خواندن و نوشتن .

تبصره - تغییر شرایط مذکور در پندهای ج - د - ه - و - ز بتسخیم دادگاههای صالحه موجب سلب عضویت خواهد شد .

ماده ۲۹ - اشخاص زیر از انتخاب شدن محروم میباشند .

۱ - رئیس جمهور و مشاورین وی ، نخست وزیر و معاونین نخست وزیر ، وزراء و

معاونین آنان در سراسر کشور .

۲- اعضاء شورای عالی قضائی، دادستانها، داديارها و حكام شرع و نمايندگان مجلس شورای اسلامی در دوران نمايندگی .

۳- استانداران و معاونين آنها، فرمانداران و معاونين آنان و بخشداران در حوزه محل ماموريت خود مگر اينکه دوماه قبل از صدور دستور انتخابات از سمت خود استعفاء نموده و از استان محل ماموريت منتقل شده باشند .

۴- اعضاء هيأت های اجرائی انتخابات و کميسيونهایي که در روستاها به صلاحيت داوطلبان رسيدگی ميمنايند و همچنين ناظرين شوراهای نگهبان در حوزه های انتخابيه تحت مسوليت خود .

۵- شاغلين نيروهای مسلح جمهوری اسلامی (نظامی ، انتظامی) و نيروهای امنيتی .

۶- خوانين و آن عده از اعضاء حزب منحلہ رستاخيز ، انجمن های ده ، خانه های انصاف شوراهای داوری و مديران عامل شرکتهای تعاونی که درجهت تحکيم مبانی رژيم سابق فعاليت داشته و پس از بيروزی انقلاب در خط طرفداري از انقلاب حرکت نکردند .

۷- اقدام کنندگان عليه انقلاب و اساس جمهوری اسلامی که حکم محکوميت آنها صادر شده باشد .

۸- محکومين به مجازاتهای مصوب در قانون مجازات اسلامی .

۹- نخست وزيران و معاونين آنان ، وزيران و معاونين آنان ، استانداران و معاونين آنان ، فرمانداران سفرا و سرکنسولها و وابستگان نظامی و ديپيران اول و دوم سفارت ، نمايندگان مجلسين منحلہ ، اعضاء ساواک منحلہ ، کدخدایان ، اعضاء فراماسون ، اعضاء انجمنهای شهر و شهرستان و استان و وابستگان نزديک رژيم سابق از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تا بهمن ۱۳۵۷ و کسانیکه به استناد مدارک موجود ارتباط یا همکاری با ساواک منحلہ داشته اند .

۱۰- مجبورين و ورشکستگان به تقصير .

فصل سوم - هيأت اجرائی

ماده ۳۰- پس از صدور دستور انتخابات از طرف وزارت کشور هيأت اجرائی مرکز حوزه انتخابيه به رياست فرماندار یا بخشدار و به عضويت رئيس دادگستری محل ، مدير کل یا رئيس ثبت احوال محل ، امام جمعه یا نماينده و ۵ نفر از معتمدین تشكيل ميگردد .

تبصره ۱ - در صورتیکه مرکز حوزه انتخابیه فاقد دادگستری باشد عالیترین مقام قضائی محل در هیأت اجرائی عضویت خواهد داشت .

تبصره ۲ - در صورت عدم وجود هریک از سازمانهای دولتی یادشده در مرکز حوزه انتخابیه بجای مقامات مذکور فرماندار یا بخشدار از سایر مسوولین ادارات یا معتمدین دعوت می نماید .

تبصره ۳ - چنانچه حوزه انتخابیه فاقد امام جمعه باشد یکی از روحانیون متعهد منطقه به معرفی امام جمعه مرکز استان در جلسات هیأت اجرائی شرکت خواهند نمود .

ماده ۳۱ - نحوه تعیین ۵ نفر مذکور در ماده ۳۰ بدینصورت است که اعضای داری هیأت اجرائی و امام جمعه یا نماینده او ۲۵ نفر از روحانیون و معتمدین اقشار مختلف مردم حوزه انتخابیه را تعیین خواهند نمود .

ماده ۳۲ - ۲۵ نفر روحانیون و معتمدین منتخب موضوع ماده ۳۱ بدعوت فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه ظرف دو روز پس از انتخاب تشکیل جلسه داده و پس از حضور دوسوم مدعوین (۱۷ نفر) از بین خود ۵ نفر را بعنوان معتمدین اصلی و ۵ نفر را بعنوان معتمدین علی البدل هیأت اجرائی با رای مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می نمایند .

ماده ۳۳ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مکلف است از ۵ نفر معتمدین اصلی برای شرکت در جلسات هیأت اجرائی انتخابات دعوت بعمل آورد .

ماده ۳۴ - جلسات هیأت اجرائی با حضور اکثریت اعضا رسمیت یافته و در صورت استعفاء یا به علت غیبت غیرموجه بیش از دو جلسه متوالی هریک از اعضا در هیأت اجرائی انتخابات که بمنزله استعفاء تلقی می گردد فرماندار با رعایت مفاد تبصره ۲ ذیل ماده ۳۰ همین قانون از اعضای علی البدل بجای آنان تعیین خواهد نمود .

تبصره ۱ - تشخیص غیرموجه بودن غیبت با تصویب دوسوم اعضاء هیأت اجرائی خواهد بود .

تبصره ۲ - تصمیمات هیأت اجرائی با اکثریت آراء کلیه اعضاء هیأت معتبر خواهد بود .

ماده ۳۵ - عضویت هر فرد در بیش از یک هیأت اجرائی ممنوع است .

ماده ۳۶ - مقامات اداری که بنا به اقتضای شغل خود به عضویت هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه درمی آیند تا زمانی که از سمت اداری خود مستعفی یا برکنار نشدند ،

شخصا مکلف به شرکت در جلسات هیات اجرائی می باشند و عدم شرکت تعدمی و غیرموجه آنان در جلسات هیات اجرائی ترمرد از وظایف قانونی محسوب می گردد .

ماده ۳۷ - فرمانداران یا بخشداران موظفند بلافاصله پس از غیبت مقامات اداری عضو هیات اجرائی مراتب را با ذکر علت غیبت به ستاد انتخابات کشور اعلام دارند .
ماده ۳۸ - هرگاه معتمدین هیات اجرائی با استعفاء یا عدم حضور خود ، هیات اجرائی را از اکثریت ساقط کنند ، فرماندار یا بخشدار از اعضای علی البدل برای شرکت در جلسات دعوت خواهد نمود .

تبصره - در صورتیکه با دعوت از اعضای علی البدل هم اکثریت حاصل نگردد ، مقامات اداری عضو هیات اجرائی می توانند معتمدین صلاحیت دار دیگری را تعیین و وسیله فرماندار یا بخشدار از آنان برای شرکت در جلسات دعوت نمایند .

وظایف هیات اجرائی

ماده ۳۹ - هیاتهای اجرائی بلافاصله پس از انتخاب معتمدین و تکمیل عده خود تشکیل جلسه داده پس از تعیین محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رای ، تعداد و محل شعب ثبت نام و اخذ رای را صورت جلسه نموده و مبادرت به انتشار آگهی انتخابات حاوی تاریخ برگزاری انتخابات و اوقات اخذ رای و شرایط انتخاب کنندگان و مقررات جزائی و محل شعب ثبت نام و اخذ رای در حوزها انتخابیه می نمایند .

تبصره - فرمانداران و بخشداران مراکز حوزهای انتخابیه موظفند دو نسخه از آگهی منتشره را به ستاد انتخابات کشور ارسال دارند یک نسخه از این آگهی ها به هیات مرکزی نظارت بر انتخابات منتخب شورای نگهبان فرستاده می شود .

ماده ۴۰ - هیاتهای اجرائی برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رای ۵ نفر از معتمدین محل را که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند انتخاب و جهت صدور حکم به فرماندار یا بخشدار محل معرفی می نمایند .

تبصره ۱ - در صورتیکه در محل استقرار شعبه ثبت نام و اخذ رای به تعداد کافی معتمد با سواد نباشد ، هیات اجرائی میتواند افرادی را از خارج برای آن شعبه انتخاب و به حکم فرماندار یا بخشدار اعزام نماید .

تبصره ۲ - اعضای شعب ثبت نام و اخذ رای از بین خود یک رئیس ، یک نایب رئیس و سه منشی انتخاب می نمایند .

ماده ۴۱ - فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه‌های انتخابیه موظفند حداقل نسبت به تعیین و استقرار سه نفر مامور انتظامی برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رای اقدام نمایند .
ماده ۴۲ - فرمانداران و بخشداران موظفند برای هر یک از شعب ثبت نام و اخذ رای یک نفر نماینده تعیین و اعزام دارند .

ماده ۴۳ - هیات‌های اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی در شهرستان به ریاست فرماندار و در بخشها به ریاست بخشدارمحل ، مسوول صحت برگزاری جریان انتخابات حوزه انتخابیه خود می باشند .

ماده ۴۴ - هیات‌های اجرایی میتوانند برای بعضی از مناطق که لازم باشد شعب سیار ثبت نام و اخذ رای تعیین نمایند .

ماده ۴۵ - هیات‌های اجرایی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که یکروز قبل از اخذ رای محل شعب ثبت نام و اخذ رای آماده باشد .

فصل چهارم - اعلام داوطلبی

ماده ۴۶ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مکلف است پس از وصول دستور وزارت کشور مبنی بر شروع انتخابات و همزمان با تشکیل هیات اجرایی تاریخ مراجعه داوطلبان عضویت در شوراهای اسلامی را بنحو مقتضی ضمن انتشار آگهی به اطلاع کلیه اهالی حوزه انتخابیه برساند .

تبصره ۱ - مهلت مراجعه داوطلبان به فرمانداری یا بخشداری جهت اعلام داوطلبی از تاریخ انتشار آگهی بمدت یک هفته خواهد بود .

تبصره ۲ - شرایط انتخاب شوندهگان و تاریخ شروع و خاتمه قبول برگ اعلام داوطلبی از طرف فرماندار یا بخشدار در آگهی اعلام داوطلبی قید خواهد شد .

ماده ۴۷ - داوطلبان عضویت در شوراهای اسلامی باید ظرف هفت روز از تاریخ انتشار آگهی موضوع ماده ۴۶ (مدت قبول برگ اعلام داوطلبی) با مراجعه به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه معرفی نام و پرسشنامه مخصوص اعلام داوطلبی را دریافت و پرسشنامه مزبور را در حضور فرماندار یا بخشدار تکمیل و متعاقبا معرفی نام را با امضاء ده نفر از معتمدین حوزه انتخابیه که واجد شرایط رای دهنده بوده و آنان را معرفی نموده باشند به فرمانداری یا بخشداری اعاده و آماده‌گی خود را برای شرکت در انتخابات اعلام

نمایند .

تبصره - تنظیم پرسشنامه در محل فرمانداری یا بخشداری بوسیله شخص داوطلب الزامی است ولی برگ معرفی نامه را داوطلب میتواند در خارج از فرمانداری یا بخشداری تکمیل و قبل از انقضای مهلت هفت روزه تسلیم فرماندار یا بخشدار نماید .

ماده ۴۸ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است بلافاصله بعد از انقضای مهلت ثبت نام داوطلبان سابق ومدارک آنان را در اختیار هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه قرار دهد هیات اجرائی مکلف است ظرف مدت هفت روز با بررسی سوابق ومدارک داوطلبان نظریه صریح ومستدل خود را مبنی بر تائید یا رد صلاحیت هر یک از داوطلبان ضمن تنظیم صورتجلسه به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه اعلام دارد .

تبصره ۱ - نظریات اجرائی مبنی بر تائید یا رد صلاحیت هر یک از داوطلبان قطعی و لازم الاجرا است .

تبصره ۲ - در صورتیکه هیات اجرائی در تصمیم گیری خود رعایت بیطرفی و بینظری را ننماید فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است بر اساس دستور و نظر وزارت کشور نسبت به تعویض هر یک از اعضای اداری یا معتمدین هیات اجرائی و یا بطور کلی انحلال و تشکیل مجدد هیات اجرائی اقدام نماید . بنابراین تصمیمات متخذه هیات اجرائی منحل عنداللزوم وسیله هیات اجرائی جدید قبل از انقضای مهلت قانونی رسیدگی به صلاحیت داوطلبان قابل تجدیدنظر خواهد بود .

ماده ۴۹ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مکلف است فهرست اسامی نامزدهای مصوب هیات اجرائی انتخابات را ظرف یکروز پس از دریافت از هیات اجرائی به نحو مقتضی و از طریق انتشار آگهی با اطلاع اهالی حوزه انتخابیه برساند .

فصل پنجم - شکایت و مواد متفرقه

ماده ۵۰ - کسانیکه از نحوه برگزاری انتخابات شکایت داشته باشند میتوانند ظرف دو روز پس از اعلام نتیجه انتخابات شکایت خود را به هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه تسلیم و هیات اجرائی متعاقبا (با حضور ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در صورت حضور) ظرف دو روز به شکایات واصله رسیدگی و ضمن تنظیم صورتجلسه نتیجه را با ارسال صورتجلسه مربوط به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه اعلام میدارد .

ماده ۵۱- شکایاتی که در جریان انتخابات به هیات اجرائی تسلیم میشود مانع از ادامه کار برنامه انتخابات نخواهد بود ولی بعداً در موعد مقرر مورد رسیدگی قرار خواهند گرفت .

ماده ۵۲- هیات اجرائی (و ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در صورت حضور) در جریان رسیدگی به شکایات با توجه به بررسیهای فود و مفاد شکایات واصله چنانچه تشخیص دهند که امور انتخابات در یک یا چند شعبه بطور موثر از جریان عادی خود خارج بوده و صحیح انجام نگرفته است در صورتیکه تاثیری در کل انتخابات آن حوزه انتخابیه نداشته باشد انتخابات یک یا چند شعبه مزبور را باطل اعلام مینماید . نظر این هیات در کلیه مواردی که مورد رسیدگی قرار میدهد تا مرحله صدور اعتبارنامه قطعی و لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۵۳- شورای نگهبان میتواند برحسب نظارت مستقلا انتخابات را در هر یک از مراحل در کل و یا بعضی مناطق حوزه انتخابیه با ذکر دلیل باطل اعلام کند .

ماده ۵۴- ابطال کل انتخابات یک حوزه انتخابیه یا توقف انتخابات و همچنین ابطال انتخابات شعبی که در سرنوشت انتخابات حوزه انتخابیه تاثیر تعیین کننده دارند از اختیارات خاص شورای نگهبان است .

ماده ۵۵- اعتبارنامه اعضای شوراها اسلامی شهرها که از طریق انتخابات مستقیم و سراسری (موضوع ماده ۱۱۳) انجام میگردد بلافاصله پس از اعلام نتایج قطعی بامضای فرماندار ، اعضای هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه ، ناظر یا ناظرین شورای نگهبان صادر می گردد .

ماده ۵۶- هیچیک از اعضاء هیات های اجرائی و ناظر یا ناظرین شورای نگهبان و اعضای شعب ثبت نام و اخذ رای نباید با کاندیداها خویشاوندی نسبی (پدر ، مادر ، فرزند ، برادر ، خواهر) یا سببی درجه یک داشته باشند .

ماده ۵۷- به هیات های اجرائی اجازه داده میشود که در صورت احساس ضرورت (بانظر ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در صورت حضور) نسبت به تعیین محل شعبه ثبت نام و اخذ رای و تعویض تمام یا عده ای از اعضای یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رای اقدام نمایند .

تبصره- محل شعبه ثبت نام و اخذ رای مندرج در آگهی انتخابات غیر قابل تغییر است مگر اینکه دائر نمودن شعبه و یا ادامه کار آن در محل اعلام شده قبل بعلت حوادث غیر مترقبه و یا بهر علت موجه دیگری مقدور نباشد که در این صورت شعبه ثبت نام و اخذ رای

جدید در کوتاهترین فاصله نسبت به شعبه قدیم به‌نحوی دائر خواهد شد که خللی در مراجعه رای‌دهندگان و تشخیص محل شعبه ایجاد نشود.

ماده ۵۸ - هرکس در جریان انتخابات برگ انتخابات شوراهای اسلامی را بخرد، یا بفروشد یا در اوراق تعرفه‌تقلب و تزویر نماید یا به‌تهدید و تطمیع متوسل شود، یا با شناسنامه مجعول با علم به جعلیت آن یا با شناسنامه متعلق به‌غیر رای بدهد یا بیش از یک‌بار رای بدهد و یا در امر انتخابات اخلال نماید مسوول خواهد بود.

تبصره ۱ - هرکس در برگهای رای تقلب نماید و یا آراء و تعرفه‌ها را کم و زیاد کند یا تغییر اسم در برگ رای بدهد و یا در رای‌گیری و شمارش آراء و تنظیم صورت‌جلسات تقلب و تزویر نماید مسوول خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه وقوع جرائم مندرج در ماده ۵۸ موجب گردد که جریان انتخابات شهرها (موضوع ماده ۳ همین قانون) در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رای از مسیر قانونی خود خارج شده و یا نتایج حاصله را تحت تاثیر قرارداد مراتب بمنظور اتخاذ تصمیم به‌شورای نگهبان منعکس خواهد شد. در مورد انتخابات سایر شوراها اخذ تصمیم با وزارت کشور خواهد بود.

بدیهی است آرائی که با توسل به‌موارد مندرج در ماده فوق‌الذکر به‌صندوق ریخته شده‌اند باطل محسوب شده‌ولی جزء آراء ماخوذه خواهند بود.

ماده ۵۹ - وزارت کشور مأمور اجرای قانون انتخابات شوراهای اسلامی کشوری (به‌استثنای شوراهای اسلامی روستائی و دهستان) و مسوول حسن جریان انتخابات است و بدین‌منظور میتواند مأمورینی جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات بطور ثابت یا سیار به‌حوزه‌های انتخابیه اعزام نماید.

ماده ۶۰ - وزارت کشور موظف است در اولین فرصت مناسب انتخابات مجدد را در حوزه‌هایی که انتخابات آنها متوقف و یا باطل شده براساس قانون انتخابات شوراهای آئین‌نامه‌جرائی آن برگزار نماید. بدیهی است در مورد تجدید انتخابات شوراهای اسلامی شهرها موضوع ماده ۳ همین قانون باید قبل‌انظر شورای نگهبان استعلام گردد.

ماده ۶۱ - در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور به‌پیشنهاد وزیر یا سرپرست وزارت کشور و تصویب هیات وزیران انتخابات شوراهای اسلامی موضوع این قانون در نقاط اشغال شده یا نامی مملکت برای مدت معینی متوقف می‌گردد.

فصل ششم - مقررات جزائی

ماده ۶۲ - به تخلفاتی که در این قانون ذکر شده است بغیر از مواردی که مجازات تخلف در این قانون تصریح شده است ، توسط محاکم صالح رسیدگی و تعیین مجازات خواهد شد .
ماده ۶۳ - تخلفاتی که در رابطه با انتخابات مورد رسیدگی دادگاههای صالح مقرر می‌گردد مانع از اعلام نتایج نهائی انتخابات نخواهد بود .

فصل هفتم - انتخابات شوراهای اسلامی روستائی

ماده ۶۴ - در اجرای قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری در کلیه روستاهائی که حداقل ۲۰ خانوار (۱۰۰ نفر) جمعیت داشته باشد شورای اسلامی روستا تشکیل میگردد . تبصره ۱- در روستاهای کمتر از ۲۰ خانوار در صورتیکه چند روستای کوچک نزدیک بهم وجود داشته باشد که مجموعاً ۲۰ خانوار یا بیشتر از آن جمعیت داشته باشند یک شورای مشترک و در غیر اینصورت دو نفر از اهالی بعنوان نماینده روستا جهت پیگیری مسائل و نیازهای روستا با رای مردم انتخاب میشوند .

تبصره ۲- اتخاذ تصمیم در خصوص تعیین روستا یا آبادی مرکز شورا به پیشنهاد جهاد سازندگی و تصویب کمیسیون موضوع قسمت " د " ماده ۷۹ خواهد بود .

ماده ۶۵ - در عشایر کوچ رو شورا در کوچکترین واحد عشایری که حداقل ۲۰ خانوار (۱۰۰ نفر) جمعیت داشته باشد تشکیل میگردد .

تبصره - چند مرکز جمعیتی عشایری نزدیک به هم که مجموعاً حداقل دارای ۲۰ خانوار (۱۰۰ نفر) جمعیت باشند نیز یک واحد عشایری شناخته میشوند .

ماده ۶۶ - در روستاهائیکه بین ۲۰ تا ۵۰ خانوار (۱۰۰ تا ۲۵۰ نفر) جمعیت داشته باشند ۳ نفر و در روستاهائیکه بین ۵۰ تا ۱۵۰ خانوار (۲۵۰ تا ۷۵۰ نفر) جمعیت داشته باشند ۵ نفر و در روستاهائیکه بیش از ۱۵۰ خانوار (بیش از ۷۵۰ نفر) جمعیت داشته باشند ۷ نفر بعنوان اعضای شورا انتخاب میشوند .

تبصره - در شوراهای ۳ نفره یک نفر و در شوراهای ۵ نفره دو نفر و در شوراهای ۷ نفره سه نفر بعنوان اعضای علی‌البدل انتخاب میشوند .

ماده ۶۷ - در روستاهائیکه اقلیتهای مذهبی سکونت دارند در شوراهای ۳ نفره

به نسبت ۳۰٪ جمعیت و شوراهای ۵ نفره به نسبت ۲۰٪ جمعیت و شوراهای ۷ نفره به نسبت ۱۵٪ جمعیت یک نفر را بعنوان عضو شورا انتخاب خواهند نمود .

تبصره - در صورتیکه تمامی اعضای یک شورا از اقلیتهای مذهبی باشند بنام شورای روستا نامیده خواهد شد .

ماده ۶۸ - بخشدار نماینده تام‌الاختیاری جهت نظارت بر حسن اجرای انتخابات به جهاد سازندگی شهرستان یا بخش معرفی مینماید که مسولیت وی بشرح زیر است .

الف - حضور در جلسه اخذ رای .

ب - شرکت در جلسههای کمیسیونهای بررسی صلاحیت داوطلبین و رسیدگی به شکایات مربوط به انتخابات .

تبصره ۱ - در صورت عدم امکان شرکت نماینده بخشدار بنا به تقاضای بخشدار نماینده فرماندار مسولیت فوق را بعهده میگیرد .

تبصره ۲ - در روستاهائیکه بعلت کثرت جمعیت نیاز به چند شعبه رای گیری است بخشدار برای هر شعبه رای گیری یک نماینده معرفی خواهد کرد .

ماده ۶۹ - انتخابات شوراهای اسلامی روستای بارای مخفی و بطور مستقیم میباشد .
ماده ۷۰ - پس از شمارش آراء اگر آراء نفرات سوم و چهارم (در شوراهای ۳ نفره) و نفرات پنجم و ششم (در شوراهای ۵ نفره) و نفرات هفتم و هشتم (در شوراهای ۷ نفره) مساوی باشد اولویت با کسی است که سواد خواندن و نوشتن دارد و در شرایط متساوی یکی از دونفر با قید قرعه انتخاب میگردد .

ماده ۷۱ - جهاد سازندگی شهرستان (بخش) مقدمات برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی روستاهائیکه از شرایط سیاسی ، امنیتی ، و قومی و ... مساعدی برخوردارند را بشرح ذیل فراهم مینماید .

الف - تحقیقات و کسب اطلاعات . جهاد سازندگی قبل از هر اقدامی تحقیق جامعی پیرامون وضعیت فرهنگی ، سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی مینماید تا ضمن مشخص شدن روابط قومی حاکم بر روستا و عناصر صالح و متدین و با در دست داشتن اطلاعات کامل و جامع اقدام به برگزاری انتخابات بنماید .

ب - پس از تحقیقات متناسب با سطح آگاهی عمومی اهالی در طی جلساتی مساله شورا و اهمیت آن در اسلام ، وظایف و خصوصیات اعضای شورا را برای مردم روشن نمایند . جهت اینکار حتی الامکان باید از برادران روحانی استفاده شود .

ج - جهاد سازندگی باید ضمن اعلام شرایط داوطلبی مدتی بین ۳ تا ۷ روز (با توجه به اهمیت و شرایط روستا) راجعت ثبت نام و تکمیل فرم داوطلبی تعیین نماید .

د - جهت بررسی صلاحیت داوطلبین کمیسیونی متشکل از .

۱- بخشدار (فرماندار) یا نماینده نام‌الاختیار وی .

۲- نماینده جهاد سازندگی .

۳- امام جمعه (روحانیت متعهد منطقه) یا نماینده ایشان .

تشکیل میگردد . کمیسیون بررسی صلاحیت موظف است حداکثر ظرف ۱۰ روز به صلاحیت داوطلبین رسیدگی نماید .

کمیسیون فوق به دعوت جهاد سازندگی تشکیل میگردد و نماینده جهادگزارشی از تحقیقات انجام شده پیرامون صلاحیت داوطلبین راجعت بررسی و اخذ تصمیم به کمیسیون ارائه میدهد .

ه - جهاد سازندگی موظف است اسامی داوطلبین واجد شرایط را حداکثر ظرف ۳ روز بنحو مقتضی با اطلاع اهالی برساند و حداکثر تا یک هفته بعد از آن تاریخ ، روزی را جهت اخذ رای تعیین و اعلام نماید .

و - طبق تبصره ۳ ماده ۲ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری حداقل ۱۰ روز قبل از انتخابات اهالی روستا باید در جریان انتخابات قرار گیرند .

ز - بمنظور نظارت بر حسن اجرای اخذ رای در روز انتخابات نمایندگان بخشداری و جهاد سازندگی سه نفر از افراد روستا را که مورد اعتماد اهالی باشند بعنوان هیات نظارت بر اخذ رای انتخاب مینمایند .

ح - اعضای هیات نظارت نباید داوطلب عضویت در شورا باشند و حتی المقدور باید از بین افراد با سواد انتخاب شوند .

ط - هیات نظارت و نمایندگان بخشداری و جهاد سازندگی موظفند مراقبت نمایند که انتخاب کنندگان واجد شرایط مذکور در قانون باشند .

ی - پس از خاتمه زمان اخذ رای ، نماینده جهاد سازندگی و اعضای هیات نظارت شروع به شمارش آراء نموده و صورتجلسه مشروحه در سه نسخه که حاوی تاریخ انتخابات تعداد شرکت کنندگان ، مجموع آراء ماخوذه ، اسامی دارندگان رای و تعداد رای‌ها تئین اکثریت و سایر جریانات انتخابات باشند تهیه و با مضامین هیات نظارت و نمایندگان فرماندار یا بخشدار و جهاد سازندگی میرسانند که یک نسخه از صورتجلسه تنظیمی را به بخشداری و یک نسخه آن را به همراه

آراء ماخوذه تا خاتمه رسیدگی در صندوق نگهداری که پس از رسمیت شورا تحویل شورا خواهد شد و نسخه سوم در جهاد سازندگی ضبط میگردد .

ک - در صورت اختلاف نظر در مورد عدم برگزاری انتخابات در زمینه سیاسی ، امنیتی فیما بین جهاد سازندگی و بخشدار (فرماندار) اتخاذ تصمیم بعهده فرماندار میباشد .

ماده ۷۲ - در صورت عدم حضور تعداد مناسب اهالی جهت شرکت در انتخابات و یا وجود شرایط نامناسب دیگر به تشخیص نمایندگان جهاد سازندگی و بخشداری ، انتخابات به جلسه ای که حداکثر تا ۷ روز بعد از آن خواهد بود موکول میگردد .

بدیهی است در جلسه دوم ، انتخابات با حضور هر تعداد از اهالی برگزار خواهد شد .

ماده ۷۳ - از زمان خاتمه اخذ رای و اعلام نتیجه انتخابات ، جهاد سازندگی ۵ روز را برای وصول شکایات احتمالی اهالی نسبت به جریان انتخابات مهلت تعیین مینماید .

ماده ۷۴ - بمنظور رسیدگی بشکایات واصله و برطبق دعوت جهاد سازندگی کمیسیونی متشکل از نمایندگان جهاد ، بخشداری ، امام جمعه یا روحانیت متعهد آموزش و پرورش و نماینده قوه قضائیه در سطح بخش یا شهرستان تشکیل و حداکثر ظرف ده روز به شکایات رسیدگی و نظر خود را ضمن ارسال صورتجلسه به جهاد سازندگی اعلام مینماید .

تبصره - کمیسیون مزبور با حضور حداقل سه نفر رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آراء اعضای حاضر در جلسه معتبر میباشد . نظر کمیسیون فوق قطعی و لازم الاجرا است .

ماده ۷۵ - در صورت عدم وصول شکایت در مهلت قانونی و یا تشخیص بی اساس بودن شکایات واصله از طرف کمیسیون و تائید صحت انتخابات نتیجه قطعی انتخابات از طرف جهاد سازندگی بنحو مقتضی با اطلاع اهالی رسیده و کارت اعضای شورا به امضاء فرماندار و عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی شهرستان صادر و به آنان تسلیم خواهد شد .

ماده ۷۶ - در صورتیکه رای کمیسیون دائر بر ابطال انتخابات باشد جهاد سازندگی انتخابات آن روستا را در اولین فرصت تجدید خواهد نمود .

ماده ۷۷ - در صورت انحلال شورا توسط کمیسیون ذیصلاح مندرج در ماده ۲۱ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری ، جهاد سازندگی موظف است تحت نظر وزارت کشور حداکثر ظرف یکماه اقدام به برگزاری انتخابات شورای جدید در آن روستا بنماید جز

در مواردی که کمتر از ششماه به پایان دوره شورا باقیمانده باشد .

ماده ۷۸ - جهادسازندگی موظف است یکماه قبل از پایان دوره قانونی شورا انتخابات شورای جدید را برطبق قانون شوراهای کشوری و آئین نامه مربوط برگزار نماید بطوریکه هیچ فترتی در کار شورا پیش نیاید .

ماده ۷۹ - اولین جلسه شوراها ظرف یکماه بعد از قطع شدن انتخابات به دعوت جهادسازندگی با حضورهالی تشکیل و اعضای شورا به قرآن مجید سوگند یاد خواهند نمود . پس از ادای سوگند جلسه بریاست مسن ترین عضو شورا تشکیل و نسبت به انتخاب یک رئیس و یک نایب رئیس و دو منشی اقدام مینماید .

تبصره - اقلیتهای مذهبی به کتاب آسمانی خود سوگند میخورند (موضوع ماده ۶۷ و تبصره ذیل آن) .

فصل هشتم - شورای اسلامی دهستان

ماده ۸۰ - شورای اسلامی دهستان ازببین نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی روستاهائی که در حوزوآن دهستان قرار دارند تشکیل میگردد .

ماده ۸۱ - شورای اسلامی دهستان حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از انجام انتخابات ۸۰٪ شوراهای اسلامی روستاهای تابعه وسیله جهادسازندگی تشکیل میگردد .

ماده ۸۲ - تعداد اعضای شورای اسلامی دهستان ۷ نفر خواهد بود .

ماده ۸۳ - شوراهای اسلامی روستا در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات تشکیل خواهد شد یکنفر از بین خود با رای مخفی و اکثریت نسبی بعنوان نماینده شورای اسلامی روستا برای شرکت در جلسه انتخاب اعضای شورای اسلامی دهستان تعیین و کتبا به جهادسازندگی مربوط معرفی مینماید .

ماده ۸۴ - جهادسازندگی پس از وصول معرفی نامه های حداقل ۸۰٪ نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی روستاهای تابعه هردهستان پس از اعلام مراتب به بخشدار از نمایندگان معرفی شده بمنظور تشکیل جلسه انتخاب اعضای شورای اسلامی دهستان دعوت بعمل می آورد .

ماده ۸۵ - پس از حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان موضوع ماده فوق الذکر حاضرین در جلسه با حضور نمایندگان بخشدار و جهادسازندگی ازببین خود با رای مخفی و اکثریت نسبی

۷ نفر را بعنوان اعضای اصلی شورای اسلامی دهستان و سه نفر را نیز بعنوان اعضای علی‌البدل انتخاب و مراتب را صورتجلسه مینمایند .

ماده ۸۶- جها دسازندگی بلافاصله پس از تعیین اعضای شورای اسلامی دهستان مراتب را بمنظور اطلاع اهالی در سطح دهستان آگهی مینماید .

تبره - برای اعضای منتخب شورای اسلامی دهستان کارت عضویت با مضاء فرماندار و عضو شورای جها دسازندگی شهرستان صادر میگردد .

ماده ۸۷- شورای اسلامی بخش از نماینده منتخب مرکز بخش و نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی دهستانها تیکه در حوزه آن بخش قرار دارند تشکیل میگردد .

تبره - جها دسازندگی تشکیل شوراهای اسلامی دهستانهای تابعه هر بخش را به بخشدار مربوط اعلام خواهد نمود .

ماده ۸۸- حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از تشکیل شورای اسلامی مرکز بخش و شوراهای اسلامی دهستانهای تابعه ، شورای اسلامی بخش وسیله بخشدار تشکیل میگردد .

ماده ۸۹- تعداد اعضای شورای اسلامی بخش حداقل ۵ نفر خواهند بود .

تبره - در صورتیکه بخش کمتر از ۴ دهستان داشته باشد بقیه اعضا تا ۵ نفر از بین شورای مرکز بخش یا دهستانها به تناسب جمعیت وسیله نمایندگان منتخب شورای بخش و دهستانها برای شورای بخش تعیین میشود .

ماده ۹۰- شورای اسلامی مرکز بخش و شوراهای اسلامی دهستانها در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات تشکیل خواهد شد یک نفر را از بین خود برای مخفی اکثریت نسبی بعنوان نماینده شورای اسلامی مرکز بخش یا دهستان برای عضویت در شورای اسلامی بخش تعیین و کتبا به بخشدار معرفی مینمایند .

ماده ۹۱- بخشدار پس از وصول معرفی نامه های نماینده منتخب شورای مرکز بخش و شوراهای اسلامی دهستانهای تابعه موظف است حداکثر ظرف یک هفته با رعایت ماده ۹۶ همین قانون بمنظور تشکیل اولین جلسه شورای اسلامی بخش از نمایندگان معرفی شده دعوت بعمل آورد .

ماده ۹۲- بخشدار بلافاصله پس از تعیین اعضای شورای اسلامی بخش مراتب را بمنظور اطلاع اهالی در سراسر حوزه انتخابیه آگهی می نماید .

تبره - برای اعضای منتخب شورای اسلامی بخش کارت عضویت بهم معرفی بخشدار و با مضاء فرماندار صادر میگردد .

فصل دهم - شورای اسلامی محله

- ماده ۹۳ - کوچکترین واحد شوراها در محدوده شهر شورای اسلامی محله است . حدود محله‌های رسمی هر شهر تابع تقسیمات شهرداری مزبوط خواهد بود .
- تبصره - منظور از محله رسمی مندرج در تبصره ۲ ماده ۳۴ قانون تشکیلات شوراهاى اسلامی کنونی محلاتی است که شهرداری در اجرای ماده ۳۰ قانون فوق‌الذکر حدود آن را تعیین و به وزارت کشور اعلام نماید .
- ماده ۹۴ - در انتخابات شورای اسلامی محله ۷ نفر بعنوان اعضاء اصلی و سه نفر بعنوان اعضاء علی‌البدل با انتخابات رسمی و رای مستقیم مردم طبق مقررات این قانون انتخاب خواهند شد .
- تبصره - برای اعضاء منتخب شورای اسلامی محله کارت عضویت بامضاء فرماندار صادر می‌گردد .

فصل یازدهم - شورای اسلامی منطقه

- ماده ۹۵ - شورای اسلامی هر منطقه از نمایندگان شوراهاى محلات به انتخاب خودشان تشکیل میشود .
- تبصره ۱ - تعداد اعضاء شورای اسلامی منطقه حداکثر هفت نفر خواهد بود .
- تبصره ۲ - در شهرهایی که کمتر از ۷ منطقه دارند ، شورای اسلامی منطقه تشکیل نخواهد شد .
- ماده ۹۶ - انتخابات شورای اسلامی منطقه باید حداکثر ۱۵ روز پس از تشکیل شوراهاى اسلامی محله صورت گیرد .
- ماده ۹۷ - شورای اسلامی محله در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات تشکیل خواهد شد ، یک نفر را از بین خود با رای مخفی و اکثریت نسبی بعنوان نماینده شورای اسلامی محله برای شرکت در جلسه انتخاب اعضاء شورای اسلامی منطقه تعیین و کتبا به فرماندار یا بخشدار معرفی می‌نمایند .
- ماده ۹۸ - فرماندار یا بخشدار پس از وصول معرفی نامهای نمایندگان منتخب

شوراهای اسلامی محلات با رعایت ماده ۹۶ همین قانون بمنظور تشکیل جلسه انتخاب اعضای شورای اسلامی منطقه از نمایندگان معرفی شده دعوت بعمل می آورد .

ماده ۹۹ - پس از حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان موضوع ماده فوق رسمیت جلسه وسیله فرماندار (بخشدار) یا نماینده وی اعلام سپس حاضرین در جلسه از بیسن خود با رای مخفی و اکثریت نسبی حداکثر هفت نفر را بعنوان اعضای اصلی شورای اسلامی منطقه و سه نفر را نیز بعنوان اعضاء علی البدل انتخاب و مراتب را در صورت جلسهای که بهامضای حاضرین و اعضای هیات نظارت رسیده باشد ، منعکس می نماید .

ماده ۱۰۰ - بهمنظور نظارت در امر انتخاب اعضای اصلی و علی البدل شورای اسلامی منطقه سه نفر از طرف هیات اجرایی انتخابات مرکز حوزه انتخابیه بعنوان هیات نظارت تعیین و کتبا به فرماندار یا بخشدار معرفی خواهند شد .

ماده ۱۰۱ - فرماندار یا بخشدار با دعوت از هیات نظارت معرفی شده از طرف هیات اجرایی موجبات نظارت آنان را در امر انتخاب اعضای شورای اسلامی منطقه فراهم خواهد نمود .

ماده ۱۰۲ - فرماندار یا بخشدار بلافاصله پس از تعیین اعضای شورای اسلامی منطقه مراتب را بهمنظور اطلاع اهالی حوزه انتخابیه آگهی می نماید .
تیمبره - برای اعضای منتخب شورای اسلامی منطقه کارت عضویت بهامضاء فرماندار صادر خواهد شد .

فصل دوازدهم - شورای اسلامی شهر

ماده ۱۰۳ - درکلیه شهرها شورایی بنام شورای اسلامی شهر از میان نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی منطقه حداکثر ۱۵ روز پس از پایان انتخابات شورای اسلامی منطقه تشکیل میگردد . تعداد اعضاء این شورا ۲ نفر می باشد .

ماده ۱۰۴ - شورای اسلامی منطقه در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات تشکیل خواهد شد یک نفر را از بین خود با رای مخفی و اکثریت نسبی به عنوان نماینده شورای اسلامی منطقه برای شرکت در جلسه انتخاب اعضای شورای اسلامی شهر تعیین و کتبا به فرماندار یا بخشدار معرفی مینماید .

ماده ۱۰۵ - فرماندار یا بخشدار پس از وصول معرفی نامه های نمایندگان منتخب

شوراهای اسلامی منطقه با رعایت ماده ۱۰۳ همین قانون بمنظور تشکیل جلسه انتخاب اعضای شورای اسلامی شهران نمایندگان معرفی شده دعوت بعمل می آورد .

ماده ۱۰۶ - پس از حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان موضوع ماده فوق رسمیت جلسه وسيله فرماندار یا بخشدار یا نماینده آنان اعلام سپس حاضرین در جلسه از بین خود با رای مخفی و اکثریت نسبی حداکثر هفت نفر را بعنوان اعضاء اصلی شورای اسلامی شهر و سمنفر را نیز بعنوان اعضای علی البدل انتخاب و مراتب را در صورت جلسه ای که بهامضاء حاضرین و اعضای هیات نظارت رسیده باشد ، منعکس مینماید .

ماده ۱۰۷ - بمنظور نظارت در امر انتخاب اعضای اصلی و علی البدل شورای اسلامی شهر ، سمنفر از طرف هیات اجرائی انتخابات مرکز حوزه انتخابیه بعنوان هیات نظارت تعیین و کتبا به فرماندار یا بخشدار معرفی خواهند شد .

ماده ۱۰۸ - فرماندار یا بخشدار با دعوت از هیات نظارت معرفی شده از طرف هیات اجرائی موجبات نظارت آنان را در امر انتخاب اعضای شورای اسلامی شهر فراهم خواهد نمود .

ماده ۱۰۹ - فرماندار یا بخشدار بلافاصله پس از تعیین اعضای شورای اسلامی شهر مراتب را بمنظور اطلاع اهالی حوزه انتخابیه آگهی می نماید .

ماده ۱۱۰ - در صورتیکه تعداد محلات یک شهر از هفت واحد کمتر باشد یا تقسیمات محلی رسمی نداشته باشد ، اعضای شورای شهر از طریق انتخابات مستقیم تعیین خواهند شد .

ماده ۱۱۱ - تشخیص زمان برگزاری انتخابات آن تعداد از شوراهای اسلامی شهرکه از طریق انتخابات مستقیم انجام میگردد به پیشنهاد استاندار و تصویب وزیر یا سرپرست وزارت کشور خواهد بود .

ماده ۱۱۲ - در مراکز بخش هایی که حداقل ۶۰۰۰ نفر به بالا جمعیت داشته و به دلیل وجود خدمات اداری و صنعتی دارای بافت شهری و شهرداری باشد ، شورای شهر در آن تشکیل می گردد .

ماده ۱۱۳ - تا تقسیم شهرها از طرف شهرداریها بمحلات و مناطق رسمی موضوع ماده ۴۰ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری انتخابات شوراهای اسلامی شهرها از طریق انتخابات مستقیم با مراجعه بآراء عمومی و همزمان انجام میگردد .

فصل سیزدهم - شورای اسلامی شهرستان

ماده ۱۱۴ - شورای اسلامی شهرستان از نمایندگان منتخب شورای اسلامی شهر و شوراهاى بخش (حداکثر ۱۵ روز پس از پایان انتخابات شهروبخش ها) تشکیل میگردد . شورای شهر و هر بخش یکی از اعضاء خود را برای شرکت در شورای شهرستان انتخاب می کنند .

تبصره - در صورتیکه جمعیت شهر از سیصد هزار نفر تجاوز نماید بهازاء هر دویست هزار نفر اضافه یک نماینده در شورای اسلامی شهرستان خواهد داشت .
ماده ۱۱۵ - تعداد اعضاء شورای شهرستان حداقل ۵ نفر میباشد .

تبصره - در صورتیکه شهرستان کمتر از ۴ بخش داشته باشد ، بقیه اعضاء تا ۵ نفر از بین شورای شهر یا بخشها به تناسب جمعیت بوسیله نمایندگان منتخب شورای شهر و بخشها برای شورای شهرستان تعیین می شود .

ماده ۱۱۶ - شورای اسلامی شهر و شورای اسلامی بخشها در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات تشکیل خواهد شد ، یک نفر را از بین خود برای مخفی و اکثریت نسبی به عنوان نماینده شورای اسلامی شهرستان تعیین و کتابه فرماندار معرفی می نمایند .

ماده ۱۱۷ - فرماندار پس از وصول معرفی نامه های کلیه نمایندگان منتخب شورای شهر و شوراهاى بخشها موظف است حداکثر ظرف یک هفته به منظور تشکیل اولین جلسه شورای اسلامی شهرستان از نمایندگان معرفی شده دعوت بعمل آورد ، تا شورای شهرستان نسبت به تعیین یک نفر نماینده جهت عضویت در شورای استان اقدام نماید .
تبصره - برای اعضاء شورای اسلامی شهرستان با معرفی فرماندار کارت عضویت به امضاء استاندار صادر خواهد شد .

فصل چهاردهم - شورای اسلامی استان

ماده ۱۱۸ - شورای اسلامی استان حداکثر ظرف دو هفته پس از پایان یافتن انتخابات شوراهاى اسلامی شهرستان تشکیل میگردد و هر شهرستان یک نماینده در آن خواهد داشت .
تبصره - حداقل تعداد نمایندگان شورای اسلامی استان سه نفر میباشد در استانهاى تپکه

بعلت کمی تعداد شهرستانهای تابعه حدنصاب مقرر حاصل نگردد کسری اعضای شورای اسلامی استان از بین اعضای شورای اسلامی شهرستان مرکز استان تامین میگردد .

ماده ۱۱۹ - شورای اسلامی شهرستان در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات بنا به دعوت فرماندار تشکیل خواهد شد یک نفر از بین خود بعنوان نماینده شورای اسلامی استان تعیین و کتبا به استاندار معرفی مینمایند .

ماده ۱۲۰ - استاندار پس از وصول معرفی نامه های کلیه نمایندگان شوراهای شهرستان بمنظور اطلاع اهالی حوزه انتخابیه نسبت به انتشار اسامی اعضای شورای اسلامی استان از طریق فرماندار شهرستان مرکز استان اقدام خواهد نمود .

تبصره - برای اعضای شورای اسلامی استان کارت عضویت به امضای استاندار صادر خواهد شد .

فصل پانزدهم - شورای عالی اسلامی استانها

ماده ۱۲۱ - شورای عالی اسلامی استانها از نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی استان تشکیل میگردد و هر شورای اسلامی استان یک نماینده در آن خواهد داشت .

ماده ۱۲۲ - شورای عالی اسلامی استانها حداکثر ظرف دو هفته پس از پایان یافتن انتخابات شوراهای اسلامی استانها تشکیل میشود .

ماده ۱۲۳ - شوراهای اسلامی استانها در اولین جلسه که حداکثر ظرف یک هفته پس از قطعیت انتخابات بنا به دعوت استاندار تشکیل خواهد شد یک نفر از بین خود بعنوان نماینده شورای عالی اسلامی استانها تعیین و کتبا به وزیر یا سرپرست وزارت کشور معرفی مینمایند .

ماده ۱۲۴ - وزیر یا سرپرست وزارت کشور پس از وصول معرفی نامه های کلیه نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی استانها اسامی اعضای شورای عالی اسلامی استانها را به منظور اطلاع عموم توسط ستاد انتخابات کشور از طریق رسانه های گروهی (رادیو - تلویزیون) اعلام خواهد نمود .

ماده ۱۲۵ - وزارت کشور محل مناسبی را برای شورای عالی اسلامی استانها تعیین خواهد نمود .

تبصره - برای اعضای شورای عالی اسلامی استانها کارت عضویت به امضای وزیر یا

سرپرست وزارت کشور صادر خواهد شد .

ماده ۱۲۶ - از تاریخ تصویب این قانون هرگونه مقررات مغایر با این قانون لغو و بلااثر خواهد بود .

ماده ۱۲۷ - آئین نامه اجرائی این قانون وسیله وزارت کشور تهیه و پس از تصویب وزیر یا سرپرست وزارت کشور بمورد اجراء گذارده خواهد شد .

تبصره - دستورالعمل اجرائی انتخابات شوراهای اسلامی روستائی و دهستان وسیله جهاد سازندگی تهیه و پس از تأیید وزیر کشور بمورد اجراء گذارده خواهد شد .

وزیر کشور

نخست وزیر

تاریخ چاپ ۶۲/۷/۲۷

اداره کل قوانین

اصل یکمدم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکمدم

برای پیشبرد سریع برنامه های اجتماعی ، اقتصادی ، عمرانی ، بهداشتی ، فرهنگی آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی اداره امور هر روستا ، بخش ، شهر ، شهرستان ، یا استان صورت میگیرد کما عضاى آن را مردم همان محل انتخاب میکنند .
شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان و حدود وظایف و اختیارات و نحوه انتخاب و نظارت شوراهای مذکور و سلسله مراتب آنها را که باید با رعایت اصول وحدت ملی و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی و تابعیت حکومت مرکزی باشد قانون معین میکند .

تبصره ۲ ماده ۲ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری

مصوب مجلس شورای اسلامی

تبصره ۲ - وزارت کشور موظف است لایحه قانونی انتخابات شوراهای را حداکثر ظرف

دوماه پس از تصویب این قانون تهیه و بارعایت اصل ۲۴ قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید .

ماده ۲۱ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری

ماده ۲۱ - بمنظور رسیدگی به تخلفات و انحرافات شوراهای مندرج در این قانون و در صورت لزوم انحلال آنها کمیسیونی مرکب از افراد زیر در مرکز هریک از استانهای کشور تشکیل میگردد .

۱- نماینده شورای عالی قضائی .

۲- نماینده وزارت کشور .

۳- نماینده شورای عالی استانها .

تبصره ۱- کمیسیون فوق میتواند شعب فرعی تحقیقاتی در مراکز شهرستان های استان ایجاد نماید ، اما رای قطعی با کمیسیون استان میباشد .

تبصره ۲- شورای منحل شده در صورت اعتراض به رای صادره از سوی کمیسیون مذکور میتواند به مراکز قضائی صالحه جهت دادرسی شکایت نماید .

تبصره ۳- شورای منحل شده در صورت اعتراض میتواند بر مبنای اصل ۱۰۶ قانون اساسی به دادگاه صالح شکایت کند . (حداکثر فرصت برای اعتراض ، پنج روز میباشد) .
دادگاه مزبور موظف است خارج از نوبت به آن رسیدگی نماید .

تبصره ۴ - مسولان وزارت کشور موظفند پس از انحلال قطعی هر شورا حداکثر ظرف مدت یکماه انتخابات شورای جدید را برگزار نمایند جز در مواردی که کمتر از شش ماه به پایان دوره باقی مانده باشد .

تبصره ۵ - اعضای مستعفی شوراها و اعضای شورای منحل حقه بازگشت به شورای پایین تر را نخواهند داشت مگر با انتخاب مجدد .

تبصره ۶ - سلب عضویت هریک از اعضای شوری مبنی بر تخلف از وظایف قانونی به پیشنهاد سه چهارم مجموع اعضاء و با رای دادگاه های صالحه خواهد بود .

تبصره ۷ - هر یک از اعضای شوری که با رای دادگاه صالح از آنها سلب عضویت شده باشد از شرکت در انتخابات دوره بعد آن شوری محروم خواهند بود .

ماده ۳۰ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری

ماده ۳۰ - کوچکترین واحد شوراها در محدوده شهر ، شورای اسلامی محله است ،
حدود محله های هر شهر تابع تقسیمات شهرداری مربوطه خواهد بود .